

Proces en planning KRW

Wat is de Europese Kaderrichtlijn Water?

De Kaderrichtlijn Water (KRW) is een Europese richtlijn die als doel heeft de kwaliteit van oppervlaktewater (rivieren, kustwater en meren) en grondwater binnen EU-lidstaten te waarborgen. De KRW is in 2000 van kracht geworden en geldt voor alle aangewezen wateren, zowel oppervlaktewater als grondwater. Een korte introductie.

Centraal in de aanpak van de KRW staan de internationale stroomgebieden. Tot het stroomgebied van een rivier behoort niet alleen het water van de hoofdrivier zelf, maar al het water dat uiteindelijk in de rivier terechtkomt, dus inclusief alle zijrivieren en vertakkingen. En daarnaast ook meren, vennen en grondwater in het desbetreffende gebied. Nederland maakt deel uit van vier internationale stroomgebieden: die van de Eems, de Rijn, de Maas en de Schelde.

In Nederland zijn over het algemeen alleen oppervlaktewateren van enige omvang aangewezen als waterlichaam in de zin van de KRW. De ontelbare sloten, grachten en andere kleine oppervlaktewateren die Nederland rijk is, vallen dus vaak niet onder de kwaliteitseisen van de KRW.

Niet-afwentelingsprincipe

De KRW stelt uniforme eisen aan alle Europese landen. Doel hiervan is zoveel mogelijk te voorkomen dat in de bovenstroom van een rivier vervuiling wordt veroorzaakt, die daarna een probleem vormt voor benedenstrooms gelegen landen. Landen binnen het stroomgebied van een rivier moeten gezamenlijk een internationaal stroomgebiedbeheerplan opstellen. Elke lidstaat moet voor het nationale deel van 'hun' stroomgebieden ook een apart beheerplan opstellen.

Resultaatsverplichting: geen achteruitgang

Er is afgesproken om vanaf 2000 geen achteruitgang meer toe te staan van de chemische en ecologische kwaliteit van het water. Per 2015 geldt een resultaatsverplichting om de gestelde doelen te ha-

len; de KRW is dus niet vrijblijvend. Voor drinkwaterbronnen is het uitgangspunt in de KRW om te streven naar een 'goede toestand' van het water. Hierbij moet de kwaliteit op termijn zó zijn, dat de zuiveringsinspanning om drinkwater te maken, kan worden verminderd.

Europees niveau

Voor de implementatie worden in Europees verband richtlijnen opgesteld, zoals normen voor verontreinigende stoffen of de momenten waarop aan die normen moet zijn voldaan. Op Europees niveau zijn ook de 'guidance documents' opgesteld: nadere uitwerkingen van de algemene richtlijnen van de KRW.

Nationale stroomgebiedbeheerplannen

Nederland heeft voor elk van de stroomgebieden, Eems, Rijn, Maas en Schelde, een apart stroomgebiedbeheerplan opgesteld. Deze bevatten alle milieudoelstellingen voor het grond- en oppervlaktewater, plus de maatregelen om deze doelstellingen te bereiken. Voorbeelden van maatregelen zijn de aanleg van natuurvriendelijke oevers langs waterlopen, het verbeteren van het zuiveringsvermogen van rioolwaterzuiveringsinstallaties of vermindering van het gebruik van bestrijdingsmiddelen. Deze plannen worden elke zes jaar herzien. In 2009 zijn de eerste beheerplannen afgerond en gingen de nieuwe plannen voor de periode 2009-2015 in. In 2015 zijn de plannen vastgesteld voor de periode 2016-2021.

RAO's en RBO's

Binnen elk stroomgebiedsdistrict werken provincies, gemeenten, waterschappen en Rijkswaterstaat samen aan schoner water. Per stroomgebied zijn hiervoor regionaal ambtelijke overleggen (RAO's) en regionaal bestuurlijke overleggen (RBO's) georganiseerd. Omdat de Rijn een groot stroomgebied heeft, is hier een onderverdeling gemaakt in Rijn-West, Rijn-Noord en Rijn-Oost; ook hiervoor bestaan aparte RAO's en RBO's. Inmiddels nemen ook drinkwaterbedrijven deel aan deze overleggen.

Werkprogramma

Het ministerie van Infrastructuur en Waterstaat heeft in overleg met regionale partijen en hun koepelorganisaties een Werkprogramma KRW opgesteld. Dit richt zich op de Nederlandse delen van de stroomgebieden Eems, Rijn, Schelde en Maas. Het beschrijft op hoofdlijnen de planning en mijlpalen voor de periode tot en met 2021. Het document bevat tevens de 'Belangrijke waterbeheerkwesties', onder andere over de kwaliteit van de drinkwaterbronnen, en dient als vertrekpunt voor het bepalen van de resterende wateropgave.

Nationaal Water Programma

Het ministerie van IenW gaat een Nationaal Water Programma 2022-2027 (voorheen Nationaal Waterplan 2022-2027 en Beheer- en ontwikkelplan voor de Rijkswateren 2022-2027) opstellen. Onderdeel van het Nationaal Water Programma zijn de stroomgebiedbeheerplannen en overstromingsrisicobeheerplannen. Naast een nationaal deel bestaan deze plannen ook uit een internationaal deel, dat samen met de landen in het grensoverschrijdende stroomgebied is opgesteld. Deze plannen worden uiterlijk in december 2021 vastgesteld.

2020 is cruciaal jaar

Daarom is 2020 een cruciaal jaar voor de waterkwaliteit. Dan worden de plannen gemaakt om de doelen van de KRW te halen. Vewin pleit ervoor om in het begin van het planproces een gezamenlijk beeld te vormen van de ambities. De ambities in het Nationaal Water Programma, de stroomgebiedbeheerplannen en de waterplannen van provincies, gemeenten en waterschappen moeten met elkaar sporen. Het is essentieel dat overheden er samen voor zorgen dat de optelsom van hun maatregelen klopt met wat we gezamenlijk willen bereiken in 2027.